

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio XIII. An magi valeant incantare animalia bruta?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

Petrarcha in Ex
empl. c.
de Prudentia.

aula & regnis suis exulare iussit; eo quod illi thesaurorum, per artem magicam, spem obtulissent. Bene tibi sit, & stemmati tuo Carole: tu quidem beatitudine iam frueris: viuet, vincet, & posteritas tua: quamdiu Catholicam tuebuntur, & ab impijs curiosisque artibus abhorrebunt. Huc si deuoluantur: quam virtute, tam fortuna tibi sunt dissimiles futuri.

QVÆSTIO XIII.

An magi valeant incantare animalia bruta?

DE serpentibus, id non poetæ tantum, sed & Christiani credidere. Poetas laudauit sup. q. 9. plerisque Virgilium, Ouidium, Nemesianum, ijs nunc accedant Lucilius in Satyr. libro 20.

--- Marsu colubras
Dirumpit cantu, venas cum extenderit omnes.

Horatius Epod.

Caputque Marsa dissilire nenia,
Ouidius de medicamine facili.

Et media Marsis findantur cantibus angues.

Sopire cantu tradidit Maro lib. 7.

Item P. Silicus Italicus.

--- Serpentes diro exarmare Veneno.

Doctus Atyr, tactuque graues sopire chehydros.

& Seneca, qui fufius describit Med. act. 4.

--- triste laua complicans sacrum manu

Pestres vocat quascunque feruentis creat

Arena Libya, quasque perpetua niue

A Taurus coerctet frigore Arctoo rigens,
Et omne monstrum. tracta magico cantibus.

Squammea latebris turba desertis adest.

Hic fera serpens corpus immensum trahit,

Trifidamque linguam exsertat, & quarens quibus

Mortifera veniat: carmine audito, stupet,

Tumidumque nodis corpus aggestu plicat,

Cogitque in orbis.

Manilius lib. 5.

Non inimica facit serpentum membra creatis.

Accipient semibusque suis peploque fluenti,

Osculaque horrendis iugent impunè venens.

C Sic enim legenda hæc carmina. Senibus, recte est in Gemblacensi. sicut enim veteres, Virgilium & Virgilium, sic finis & finis, scripsere. Nonne sequitur apud eundem Manilium?

Et semibus vires sumit, fluctumque figurat.

D Viderint critici, cur ista corrumpat, redeo ad institutum. Quæ dixi ea confirmat fufius idem postea, agens de natis sub vrsæ signo: idem confirmat, quod legi in nostrorum hominum annis litteris Peruanis, datis anno 1597. viperæ innoxiam contrectationem in Magorum Indicorum ludibrijs, ad miraculum fortè B. Pauli eleuandum à dæmone excogitatum, id ita narrat in collectan. suis Spitillus; Celebrant & festum aliud superiore non minus superstiosum. Puerum decora facie, & qui toto castello formosissimus habetur, cubiculo includunt, eique tandem ieiunium

imperant,

imperant, dum excrescant capilli, tum Magi prestigiatores cum senioribus eductum, veluti applicatione quadam, in ades amici alicuius arctissime illi iuncti deducunt, ubi vetula puerum quarula voce lamentantur, & plebs, qua interea cogitur & conuenit, paulatim pueri capillos præscindit, oblato in singula capita ansere vno cocto. Altera die Magus iuniores ad venandas feras mittit, alios vt festum oportunum apparent ablegat. puelli vt bonum vinum excoquant imperat, Senioribus musica vt instrumenta componant, & ex ea hora eadem pulsare incipiunt, atque ab eo tempore, quies in res à Mago emissæ sunt, libere strari possunt, quidquid extra cuiusvis domum repererint. Inuitant populos, vicinos, vt varijs armis instructi ad festum conueniant. Puer festi tempore coronatus, altera manu telo instructa, altera viperam vincta dependente, postquam in loco quodam ornatissimo sedem occupat, vnde facile colligitur demonis esse artes, cum à vipera non mordeatur. Corpori etiam pueri plures alia vipera mortua alligata sunt. Quæ venatione apprehendit inuentus, cum coctis & asis anseribus, reposita sunt ad vnum pueri latus: alterum laudat bona vim quantitatis. Postquam milites ad festum vocati, militari quodam ordine & delectu, ingressi sunt, & viperam adorant, ad puerum accedunt, vinum illi proximum ebibunt, & preparatas pueroque adherentes epulas sumunt: tum ad adorandam rursus viperam regreduntur, eundemque cibum & potum repetunt, totosque tres dies hac ratione absumunt, quibus euolutis viperam necant. Ex in famina (quæ toto festi tempore clausa domi hærebant (egrediuntur clamantes: Victoria. In celebritate huiusmodi frequenter demon apparet: ad conbibendum, comessandum, fistulosque dies late hilariterque agendos exhortans.) Sed & Pet. Chieza scribit omnes Andinorum montium vastos serpentes omnem fe-

A rociam, vimque noxiam posuisse vetulæ cuiusdam carminibus olim exarmatos: nunc etiam aspectu tantum terrere cætera innocuos esse. Rursus idem confirmat indicarum Nauigationum historia, hæc enim vim Nigritis Africæ populis tribuit Alosius Cadamustus a. Quodque caput est, patribus Christianis id sacræ scripturæ loca videtur indicare: dum ea vt sonas, accipiunt: & quæ de Maris veteres tradidere, vt verisimilia admittunt. DD. Hier. & Basil. & D. Aug. Arnob. quoque Theodoret. Alcymus Beda, & Euthymis b. Nec putato ijs D. Hilari repugnare c, nam ipse dæmone accipit, allegorice: de veris serpentibus patres alij sensu litterali: ipse de Maris fabulam putat eatenus, qua vulgus putabat ea, vi carminis contingere: cæteri admittunt eo sensu, quem Hilarius negaret, & quem nos retinemus, ad incantationem scilicet, vt ad tesseram, malum genium aduolare, ipsumque serpentes velexarmare, vel sopire, vel necare. Docet celeberrimum Magi Saltzburgenfis, qui cum omnes, ad vnum miliare, serpentes in quandam foueam cogere niteretur: tandem ab ingenti vno & annofo, in eum exsiliante, necatus fuit. Nimirum cæteros dæmoneo compulerat: nunc noluit cogere, sed in magum concitare maluit. Etenim si vi carminis cæteri in foueam adacti, eadem se vis in huc quoque exeruisset, idem patet ex ridicula & inepta verborum formula, qua magi vtuntur: quam si alij chartis non illeuisset, melius curiosis ingenijs consuluisset. Loca scripturæ duo sunt. **B** Apud Dauidem legimus: Sicut aspidis surda & obturantis aures suas: quæ non exaudiet vocem incantantium, & vnesici incantantis sapienter d. Naturali ergo instinctu nouit vim sibi ab in-

a Nauiga.
l. v. c. 28.

b in Pl. 57.
c in d. Pl.
7.

B
d Psal. 57
v. 5. ad
hunc locum respicit Alcymus li. 2.

e 8. v. 17.

cantatione inferri posse, hoc genus aspidis trahit Euthymius, *Palemmi*, vocari apud Hier. e: *Ego mittam vobis serpentes regulos, quibus non est incantatio.* Hoc est qui nequeunt incantari, possunt ergo cæteri, quamquam ne quid dissimilem, sensus potest esse, adeo lethales fore serpentes, vt nequeant eorum morsus sanari: quam explicationem confirmant LXX. dum vertunt, *serpentes mortiferos: quibus non est incantatio: & mordebunt vos insanabiliter.* Melior ergo ad probandum est ille locus Davidis: vt intelligamus, magos vi pacti hæc posse in serpentes non dubito idem posse in cæteras belluas: vnde Silius:

Harcelo non pauidus fatas mulcere leonas.

lib. 11. de
Genesi ad
ut. c. 28.

Etenim in crocodilos id solere piscatores, docet Villamontius, *Itinerarij lib. 3. cap. 12.* Verisimile tamen fateor, quod censuit D. Augustin. f, ob fraudem, qua primi parentes à serpente decepti. Deum frequentius permittere serpentum, quam aliarum ferarum incantationes, & maiorem illorum esse cum dæmonibus familiaritatem: non natura, sed diuina permissione quadam. Sane Grilland. q. 8. in fin. *Et ego alias (ait) vidi Romæ quendam Magum excellentissimum, Gracum, tempore Hadriani VI. antequam perueniret ad urbem ipse Pontifex: quod solu verbis compresserat vires cuiusdam ferocissimi tauri, existentis in armento in loco siluestri: quem sic affixum, vt ita dixerim, & humiliatum apprehendit per cornua, & choridula quadam satis debili, arte tamen magica fabricata taurum ipsum ligatum, quo voluit adduxit media nocte, circiter quatuor aut quinque miliaribus: qua visa fuerunt per ducentos & ultra viros.] Sed errat Grillandus, cum putat hæc omnia ipsa verborum potentia effici potuisse, vt ille Magus afferebat.*

A quod li. 1. refutatam. Quod in Circensibus soliti incantatione suis equis velocitatem, aduersariorum vero tarditatem, moramque adferre, docent Arnobius, lib. 1. Hier. in vita Hilarionis. Calsiodorus, lib. 3. epistol. 51.

Quærat aliquis an vt animos, sic & colores ferarum dæmones vere queant immutare? nihil dubitem, quia norunt aquas, quibus id naturaliter perficitur. Aristoteles, lib. 3. de Hist. anim. c. 12. testis est his verbis: *Sunt aquæ multæ in locis, quas cum oves biberint, moxque inierint, nigros generant agnos: vt in terra Ayllyritide, agri Chalcidi Thracia facit annis, quem ob nimiam frigiditatem Psychrum vocant: & in Antandria duo sunt fluij, quorum alter candorem, alter nigritiem pecoribus facit.* Scamander etiam annis flauas reddere oves creditur, quam obrem Xanthum pro Scamandro vocatum ab Homero autumant.] Varro quoque apud Solinum tradidit, in litore maris rubri esse fontem, quem si oves biberint, mutent vellerum qualitatem & ante candidas, post haustum furuo nigrescere colore. Plura memorant aquarum miracula, quæ si reapse contigerunt, possent circa animantia per aquas hæc omnia Magi. pergam addere nonnulla. P. Nazo, lib. 15. Metamorph.

C
D

*... Medio tua corniger Ammon.
Vnda die gelida est, ortuq, obituq,
calescit.*

Ad motis Athamantis aquis accedere lignum,

Narratur, minimos cum luna recesserit orbes.

Flumen habent Cicones, quod potum saxeæ reddit

Viscera, quod tactis inducit marmora rebus.

E

*Cratis & hinc Sybaris vestris
conterminis oris,
Electro similes faciunt auroq; ca-
pillis*

*Quodq; magis mirum. Sunt, qui
non corpora tantum,*

*Verum animos etiam valeant
mutare liquores.*

*Cui non audita est obscena Sal-
macis vnda?*

*Aethiopesq; lacus quos si quis fau-
cibus hausit,*

*Aut furit, aut patitur mirum
gravitate soporem.*

*Clitorio quicumq; sitim de fonte
lenari,*

*Vina fugit, gaudetq; meris ab-
stemius vndis.*

*Huic fluit effectu dispar Lynce-
stius amnis:*

*Quem quicumq; parum moderato
guttore traxit,*

*Haud aliter titubat, quam si me-
ra vina bibisset.*

De admirandis Siciliæ aquis multa
Thomas Fazellus. 1. decad. libro primo
capite quinto, quod est de mirabilibus
Siciliæ.

QVÆSTIO XIV.

*An possint aliqua mixta, maxime
sensibilia producere seu gigne-
re arte sua?*

A

SIT propositio prima, Ani-
malia imperfecta, muscas, ver-
mes, ranas, & huiusmodi inse-
cta, & alia quæ ex putrefactio-
ne nascuntur, possunt producere celeriter:

A non creando, sed actiua passiuus appli-
cando. Hæc Diuus Augustinus, quem
schola Theologica sequitur a. Solent
autem hæc producere magi, ex pacto,
per dæmonem actiua passiuus appli-
cantem, nam ipsi magi plerumque
nesciunt, quo ista pacto gignantur, &
causas ignorant, vt quando diabolus
dat sagis minutum puluisculum, cuius
in aërem iactu diuersæ species locusta-
rum, bruchorum, murium, erucarum,

B & similibus animalculorum variæ pe-
stes, statim nascuntur, iubet interdum
primam quæ obuia plantam ex agro
illo, quem vastari volunt, euellere; aut
gramen perdendæ arbori illidere, &
alias tales nœnias adhibere, quæ vim
nullam habent naturalem b. Sic pos-
sent Magi etiam producere quosdam
anferes imperfectiores, qui soliti gi-
gni ex deciduis fructibus arborum in

C mari putrescentibus, vel sane ex li-
gnis nauigiorum putridorum, vt no-
runt contingere Scoti, & Hebridi-
um incolæ, quibus vocantur, *Klakis*
& *Bermcles* c. Sed an perfecta (quæ
vocantur) animalia? probabilius mi-
hi est, actiua passiuus applicando non
posse, quia hæc ex putrefactione nasci
non posse probabilius, & non nisi ex
prolifico parentum semine, vel à pa-
rente, vel à dæmone incubo matri in-
fuso, prout postea dicetur. Posset et-
iam dæmon talia iam producta mu-
liebri vtero includere, & callide inde
educta, occulta quapiam clancularij
meatus via ipsi cognita, in locis remō-
tis vbi nata videantur fouere, alere,
& respirare facere: vtpote inter sa-
xa, in quibus non raro imperfecta na-
sci consueverunt, muscæ, mures, &
similia. Hoc omnino crediderim con-
tigisse in canibus illis, quorum men-
tio fit à Guilhelmo Neubrigensi his
verbis: *Dum in quadam lapidicina pe-*

D

E

a D. Aug.
11.3 de Tir
in c. 7. D.
Bonau. &
alii in 2. di
7. Alex. de
Hales 2. p
quæ. 43 D.
Th. 1. p. 9.
114. ar. 4

b vide Nic
Remigi. 1
dæmono
larr. c. 21

c Card. lib
7. de re. va
riet. Lobe
lius in fin.
lib. de hist
herbar.